

Sønderborg

Miljøtilladelse til hestehold på Vibøgevej 13, 6470 Sydals

Meddelt d. 28-04-2025

Meddelt af Erhverv & Affald
Sønderborg Kommune

§ 16 b uden
BAT

Lovbekendtgørelse nr.
520 af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og
anvendelse af gødning
m.v. med senere
ændringer

Indhold

Datablad	4
Baggrund og læsevejledning.....	5
DEL 1- AFGØRELSE	6
1) Kommunens afgørelse	6
2) Baggrund for afgørelse	10
3) Lovgrundlag	10
4) Udnyttelsesfrist	10
5) Andre tilladelser og dispensationer	10
6) Retsbeskyttelse.....	11
7) Vilkår for husdyrbruget.....	12
DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE	16
8) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT)	16
9) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, samt påvirkning af bilag IV- arter	16
10) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse	16
11) Vurdering af erhvervsmæssig nødvendighed	19
12) Indretning og drift	19
13) Fastsættelse af vilkår	25
14) Samlet vurdering	25
15) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	26
16) Kommunens bilag	28
DEL 3 - MILJØANSØGNING	30
Datablad	1
Baggrund og læsevejledning	2
Del 1- Afgørelse	3
1) Kommunens afgørelse	3
2) Baggrund for afgørelse	4
3) Lovgrundlag	5
4) Udnyttelsesfrist.....	5
5) Retsbeskyttelse	6
6) Vilkår for husdyrbruget jf. § 36	7
Del 2 – Kommunens vurdering og baggrund for afgørelse	13
7) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), § 25	13

8) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, § 26 og § 27 samt påvirkning af bilag IV-arter	13
9) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse, § 34 stk. 1 (pkt. 1-4), stk. 2 og stk. 3	13
10) Vurdering af Erhvervsmæssig nødvendighed	16
11) Indretning og drift	16
12) Fastsættelse af vilkår jf. § 36 (pkt 1-6)	19
13) Samlet vurdering.....	20
14) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	20
15) Kommunens bilag.....	22
Del 3 - Miljøansøgning	24

Datablad

Husdyrbruget		Ejendom	
Bedrift Cvr	41851481	Ejendomsnummer	9788782
Husdyrbrugets navn	stutteri krusedal	CHR numre	132284
Beliggenhedsadresse	vibøgevej 13	Matrikler på ejendomsnummer	
Postnummer	6470	Matrikel: 4a - Vibøge, Lysabild	
By	sydals		
Ansøger			
Ansøgnavn	Maria Kruse		
Ansøgeradresse	vibøgevej 13		
Ansøgerpostnummer	6470		
Ansøgerby	sydals		
Ansøgertelefon	30296841		
Ansøger-email	stutteri.krusedal@gmail.com		
Biaktivitet		Ingen	
Tilladelsen er udarbejdet af: Sønderborg Kommune Erhverv & Affald Teknik, Miljø & Bæredygtighed Rådhusvej 10 6400 Sønderborg		Sagsbehandler: Camilla Hilmi Lund Sag nr.: 24/16967 KS: SBMO	

Baggrund og læsevejledning

Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøansøgningen. Vurderingerne af miljøansøgningen er et resultat af en stjernehøring af kommunens relevante afdelinger samt dialog med ansøger i forbindelse med sagsbehandlingen. Materialet danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen er opdelt i del 1, del 2 og del 3.

Del 1 - Kommunens afgørelse er rammerne for det godkendte dyrehold beskrevet, baggrund for afgørelsen, og vilkår der er stillet for at sikre, at udvidelsen og dyreholdet kan foregå uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt.

Del 2 er Kommunens vurdering af det ansøgte og begrundelse for afgørelse og de stillede vilkår, samt en samlet vurdering. Del 2 indeholder også oplysninger om offentlighed, høringer og klagemulighed.

Kommunens vurderinger tager afsæt i den indsendte miljøansøgning og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk

Del 3 er en miljøansøgning, som er indsendt af ansøger.

DEL 1- AFGØRELSE

1) Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b på Vibøgevej 13, matrikel 4a, Vibøge, Lysabild til udvidelse af hesteholdet med de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget.

Beskrivelse af staldændring

Lille stald i ældre del af gården.

Denne stald har tidligere ejer brugt som svinestald. Den er opbygget i mursten med trædækken og jordklaplag til høløft som er med ståltag. Der er støbt betongulv med afløb til ajlebeholder

Stor stald er tilbygget til gården i nyere tid

Denne stald har tidligere ejer brugt som kostald. Den er opbygget i mursten med stålspær og asbestfri eternit plader. Der er støbt betongulv med afløb til ajlebeholder.

Ridestald

Denne stald er tilbygget gården i nyere tid. Denne bygning er af tidligere ejer brugt som maskinlade. Den er opbygget i stålvejgge med stålspær og asbestfri eternit plader. Der er støbt betongulv med afløb til ajlebeholder.

Der godkendes følgende staldarealer:

Staldstørrelse Staldnavn (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift					
Lille stald 173	Blandet ventilation	3 m	(#748734) Heste. Dybstrøelse	6	74
stor stald 321	Blandet ventilation	3 m	(#748727) Heste. Dybstrøelse	6	145
ride stald 342	Blandet ventilation	3 m	(#748728) Heste. Dybstrøelse	6	178
Sum					397

I alt 397 m²

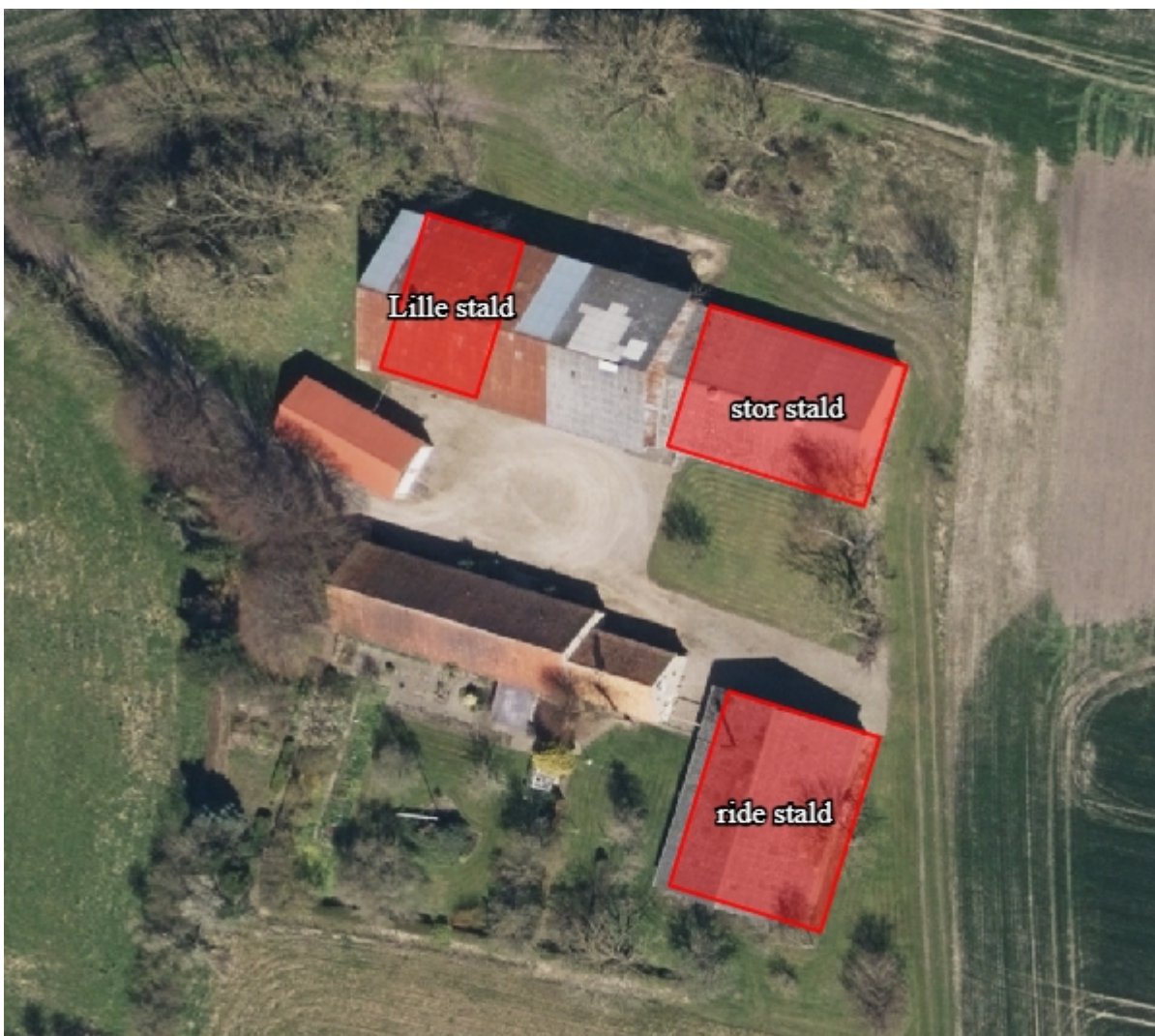
De godkendte arealer i staldanlægget kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne.

Der godkendes følgende flexgrupper: Ingen.

Der godkendes følgende eksisterende gødningsopbevaringsareal: Ingen.

Der godkendes følgende projekterede anlæg: Udvidelse af staldareal med 178 m² til heste. Sammenlagt godkendes i alt 397 m².

Andre godkendelsespligtige driftsbygninger, anlæg, m.v.: Ingen.

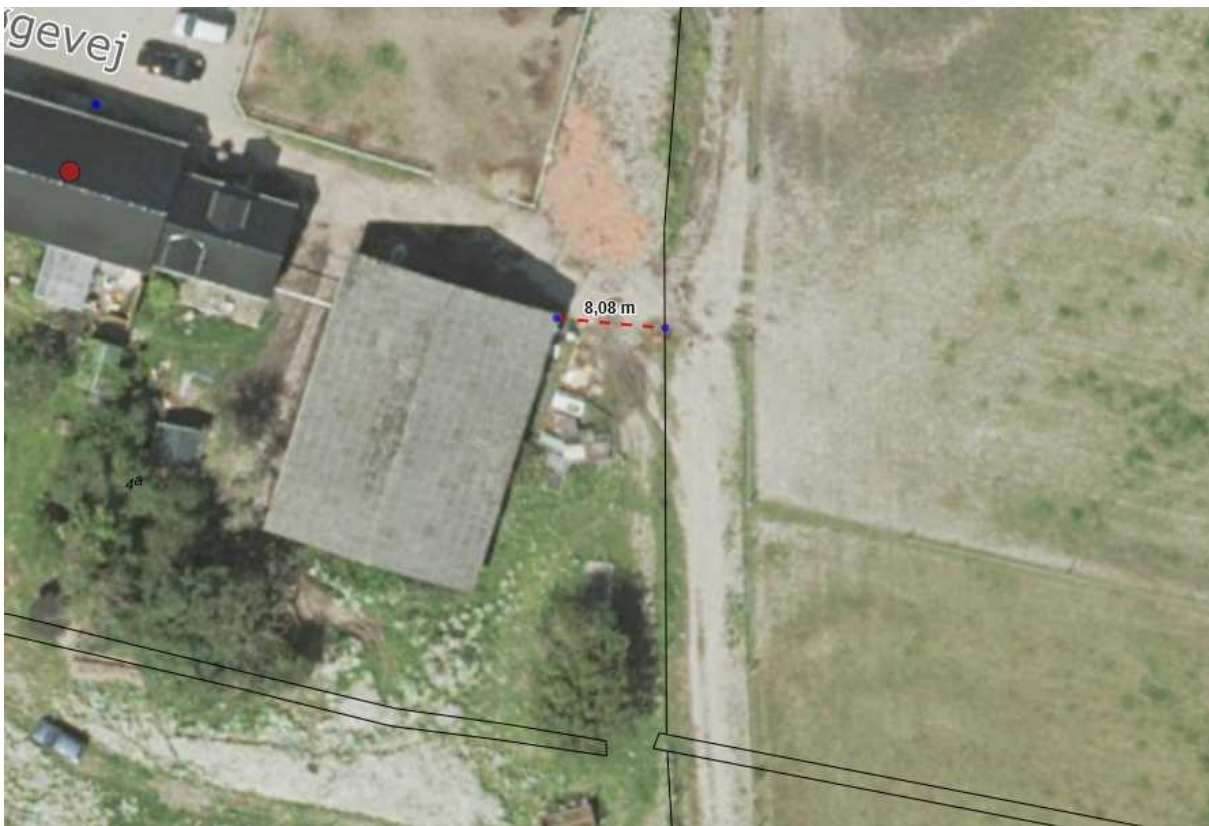

Figur 1: Oversigtskort over produktionsarealer (markeret med rødt).

1.1. Dispensation

Afstanden til skel Matr. 16, Vibøge, Lysabild fra ridestalden på Vibøgevej 13 er ca. 8 meter (se figur 2). Der søges dispensation til afstandskravet på 30 meter, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der er ikke planlagt nogen ændringer i staldens indretning. Der er således tale om eksisterende forhold som ikke vil ændre påvirkningen af matrikel 16, Vibøge, Lysabild.

Sønderborg Kommune dispenserer for afstandskravet fra stald til skel, da der ikke sker ingen ændringer i udformningen af stalden, og da nabomatriklen er en mark. Det vurderes, at ændringen i eksisterende stald ikke vil give anledning til væsentlige eller øgede gener i forhold til matrikel 16, Vibøge, Lysabild.

Figur 2: Kort med afstanden mellem ridestalden på Vibøgevej 13 og naboskelet.

2) Baggrund for afgørelse

Sønderborg Kommune har den 16-09-2024 modtaget en ansøgning om miljøtilladelse til husdyrbruget på Vibøgevej 13, 6470 Sydals. Ansøgningen er indsendt for at få lovliggjort forholdet om at 178 m² ekstra staldareal til hesteholdet tages i brug, efter de gældende regler.

Sønderborg Kommune meddeler tilladelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer, at miljøtilladelsen - med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget - sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Tilladelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 246998 version 2 og miljøansøgningen i del 3.

Sønderborg Kommune har haft yderligere bemærkninger til beskrivelserne i miljøansøgningen, da der ikke var redegjort for afløbsforholdene samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Ansøgeren har efterfølgende redegjort for dette og indsendt en afløbsplan.

3) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1089 af 16. oktober 2024, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøtilladelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt.

Husdyrbruget har et samlet produktionsareal på 397 m², og derfor kræver det en tilladelse efter § 16 b i husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019). Da husdyrbrugets samlede ammoniakemission er mindre end 750 kg NH₃-N pr. år, er det ikke omfattet af § 27, stk. 2 i husdyrbrugloven om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for at reducere ammoniakemissionen.

4) Udnyttelsesfrist

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses som udnyttet idet det er et eksisterende produktionsanlæg der gives tilladelse til. Hvis tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

5) Andre tilladelser og dispensationer

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen.

6) Retsbeskyttelse

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning.

Camilla Hilmi Lund

Erhverv og Affald

Sønderborg Kommune

7) Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøtilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøtilladelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

Generelle vilkår

- 1) Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet i husdyrгодkendelse.dk skema nr. 246998 vers. 2.
- 2) Miljøtilladelsen skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøtilladelsen skal være medarbejderne bekendt

Produktionsareal

- 3) Staldindretning og dyretype skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel A, dyrene skal være placeret i de med rødt markerede stalde, se figur A.

Tabel A. Stalde, produktionsareal og produktionstype

Staldstørrelse Staldnavn (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift					
Lille stald 173	Blandet ventilation	3 m	(#748734) Heste. Dybstrøelse	6	74
stor stald 321	Blandet ventilation	3 m	(#748727) Heste. Dybstrøelse	6	145
ride stald 342	Blandet ventilation	3 m	(#748728) Heste. Dybstrøelse	6	178
Sum					397

Figur 3: Oversigt over ejendommens staldanlæg.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys og støv)

Lugt

- 4) Ejendommen og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre.

Støj

- 5) Bidraget fra landbruget med adressen Vibøgevej 13, 6470 Sydals til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00	Alle dage
--	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------

	Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	kl. 22.00 – 07.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Byzone	45	40	35
Samlet bebyggelse	45	40	35

Tabel B. Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkåret fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

- 6) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

- 7) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden.

Fluer og skadedyr

- 8) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre levemuligheder for rotter.

- 9) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

- 10) Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Olie og diesel

- 11) Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.

Kemikalier og andre stoffer

- 12) Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis de sker udslip.

Egenkontrol

Ressourceforbrug

- 13) Vand- og elforbrug, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.

Ressourceforbrug

- 14) Hvis husdyrbrugets vandforbrug har væsentlige udsving, skal ejer sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvad der ligger til grund for udsvinget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.

DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE

8) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT)

Da husdyrbrugets samlede ammoniakemission er mindre end 750 kg NH₃-N pr. år, er det ikke omfattet af § 27, stk. 2 i husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019) om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for at reducere ammoniakemissionen.

9) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, samt påvirkning af bilag IV-arter

Kommunalbestyrelsen skal ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug sikre, at kravene om totaldeposition for ammoniak efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens (BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024) §§ 27 og 28 overholdes (jf. samme bekendtgørelses § 48, stk. 3).

Sønderborg Kommune vurderer, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1-, 2- og 3-natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

10) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse

10.1. Landskabelige værdier

Husdyrbruget ligger øst for byen Vibøge i Sønderborg Kommune. Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder og inden for kystnærhedszonen. Afstanden til nærmeste:

- Lokalplanområde: LY 20, Sønderborg er ca. 1,42 km mod sydøst
- Byzone: Skovby, er ca. 1,42 km mod sydøst
- Sommerhuszone: Skovmose, er ca. 3 km mod sydøst
- Landsby: Vibøge, er ca. 104 m mod vest
- Enkeltbolig og samlet bebyggelse: Vibøgevej 11, 6470 Sydals, er ca. 167 m mod vest

Sønderborg Kommune vurderer, at idet der udelukkende sker en mindre udvidelse i form af ændret indretning af de eksisterende stalde, vil projektet ikke påvirke kulturarv eller landskabet negativt.

10.2. Natur og bilag IV –arter

Sønderborg Kommune vurderer, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

10.3. Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Sønderborg Kommune vurderer, at den ansøgte ændring i eksisterende stalde ikke indebærer væsentlig virkning på jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

10.4. Øvrige emissioner og gener

Lugt for omboende

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, viser at alle geneafstande er overholdt.

Lys

Det vurderes ud fra miljøansøgningens afsnit 5, at belysning ikke kan påvirke nærmeste naboer væsentligt, pga. placering og afstanden til naboerne.

Støv

Sønderborg Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit 4, at der ikke er støv som vil påvirke nærmeste naboer væsentligt, pga. placeringen og standen til naboerne.

Støj

Sønderborg Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit 2, at der ikke er støj som vil påvirke nærmeste naboer væsentligt, pga. placeringen og afstanden til naboerne.

Døde dyr

Sønderborg Kommune vurderer ud fra afsnit 9 i miljøansøgningen, at opbevaringen af døde dyr opfylder kravene til opbevaring af døde produktionsdyr jf. bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01. juni 2011).

Skadedyr

De beskrevne bekæmpelsestiltag under punkt 6 i miljøansøgningen vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller menneskers sundhed.

Transporter

Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport. Det kan pga. beliggenheden ikke undgås, at nærmeste naboer lejlighedsvist kan høre støj fra husdyrbruget. Der forsøges at tage hensyn til naboer så meget som muligt, bl.a. med hensyn til tidspunkter for aktiviteter. Antallet af transporter forventes at være stort set uændrede, og skønnes til at være maksimalt i alt 53 årligt.

Sønderborg Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit 2, at ændringen i transporter ikke vil have negativ indflydelse på omgivelserne.

Samlet vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af den store afstand til nabobeboelser, og de beskrevne tiltag for begrænsningen af gener og emissioner, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omgivelserne.

10.5. Etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget inden for de seneste 8 år

Ud fra oplysningerne om størrelsen af staldarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre driftssituationer. Tabel 1 viser den samlede ammoniakemission fra det ansøgte projekt, og meremissionen der kommer fra husdyrbruget i forhold til 8 års driften og nudriften.

Samlet emission: 113,1 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift): 113,1 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): 50,7 (kg NH ₃ -N/år)
--	--	---

Tabel 1. Ammoniakemission i de 3 drifter (udklip fra husdyrgodkendelse.dk)

8 års drift

Ingen drift på ejendommen.

Nudrift

Den 14. juli 2021 blev der, jf. bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning nr. 1176 af 23. juli 2020, meddelt en § 42 etablering af dyrehold svarende til 196,70 m² hestebokse.

Ansøgt drift

I ansøgningen på husdyrgodkendelse.dk er der ansøgt om tilladelse til et samlet produktionsareal på i alt 397 m² (se nedenstående tabel 2)

Staldstørrelse Staldnavn (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift					
Lille stald 173	Blandet ventilation	3 m	(#748734) Heste. Dybstrøelse	6	74
stor stald 321	Blandet ventilation	3 m	(#748727) Heste. Dybstrøelse	6	145
ride stald 342	Blandet ventilation	3 m	(#748728) Heste. Dybstrøelse	6	178
Sum					397

Tabel 2. Ansøgt drift (udklip fra husdyrgodkendelse.dk)

11) Vurdering af erhvervsmæssig nødvendighed

Sønderborg Kommune vurderer, at miljøtilladelsen til at udnytte eksisterende staldes arealer anses at være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som hestestutteri.

12) Indretning og drift

12.1. Anvendelse af BAT

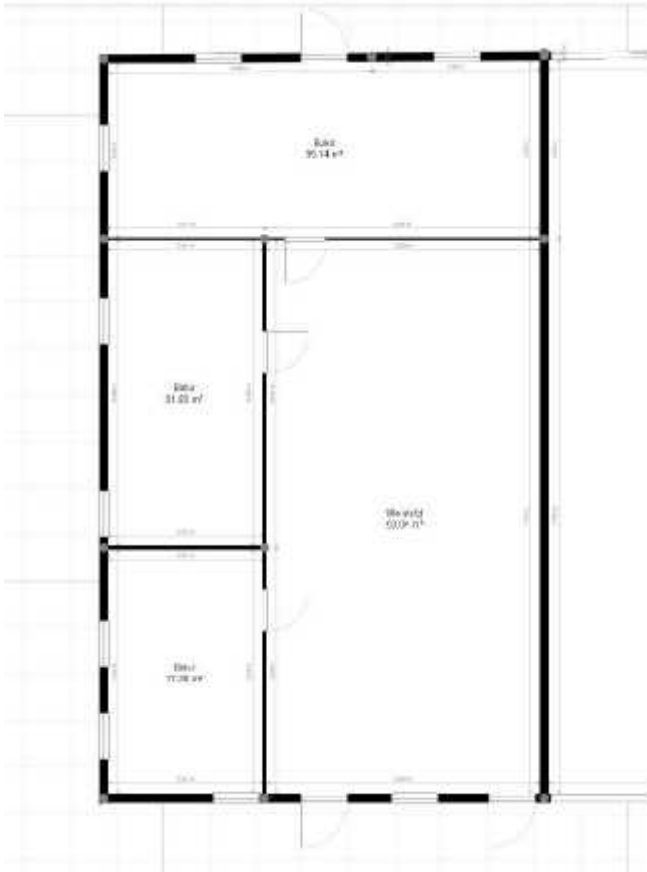
Ejendommen er ikke underlagt kravet om anvendelse af BAT.

12.2. Afløbsforhold

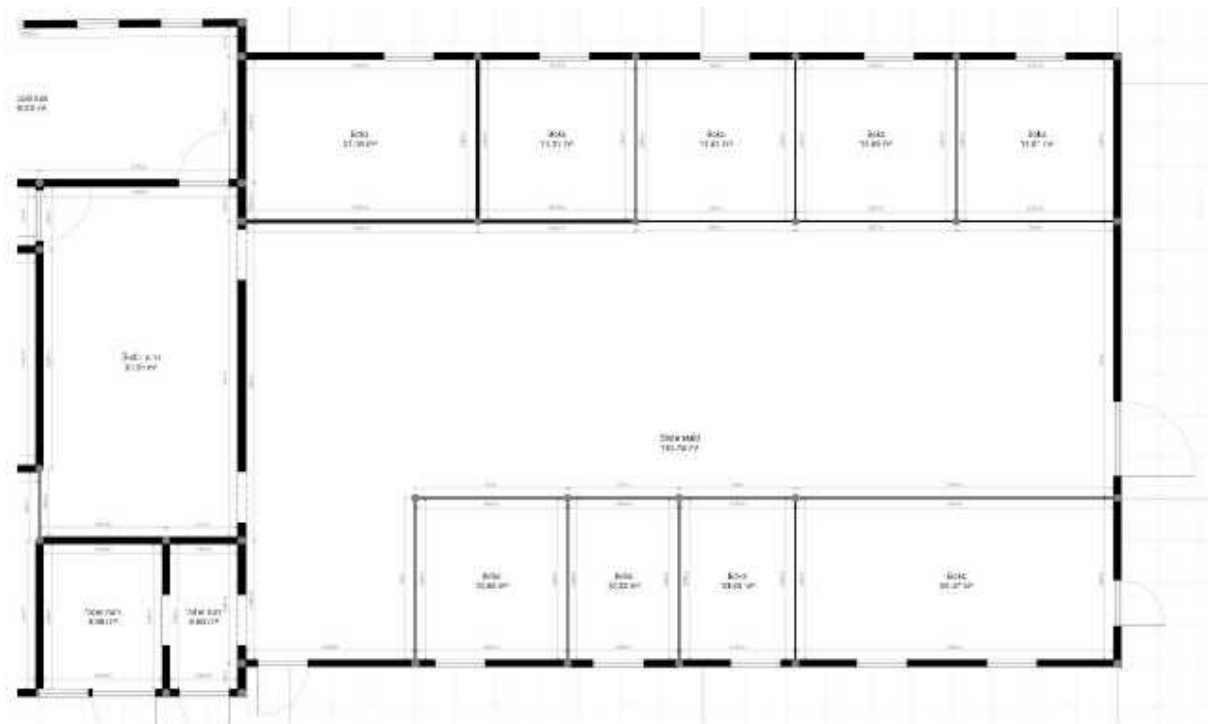
Der er fast gulv i alle staldene. I den lille og den store stald er der etableret afløb til ajlebeholderen som ligger nord for den store stald. I ridestalden er der etableret bokse med afløb til en opsamlingsbeholder i gulvet (se nedenstående figur 4).

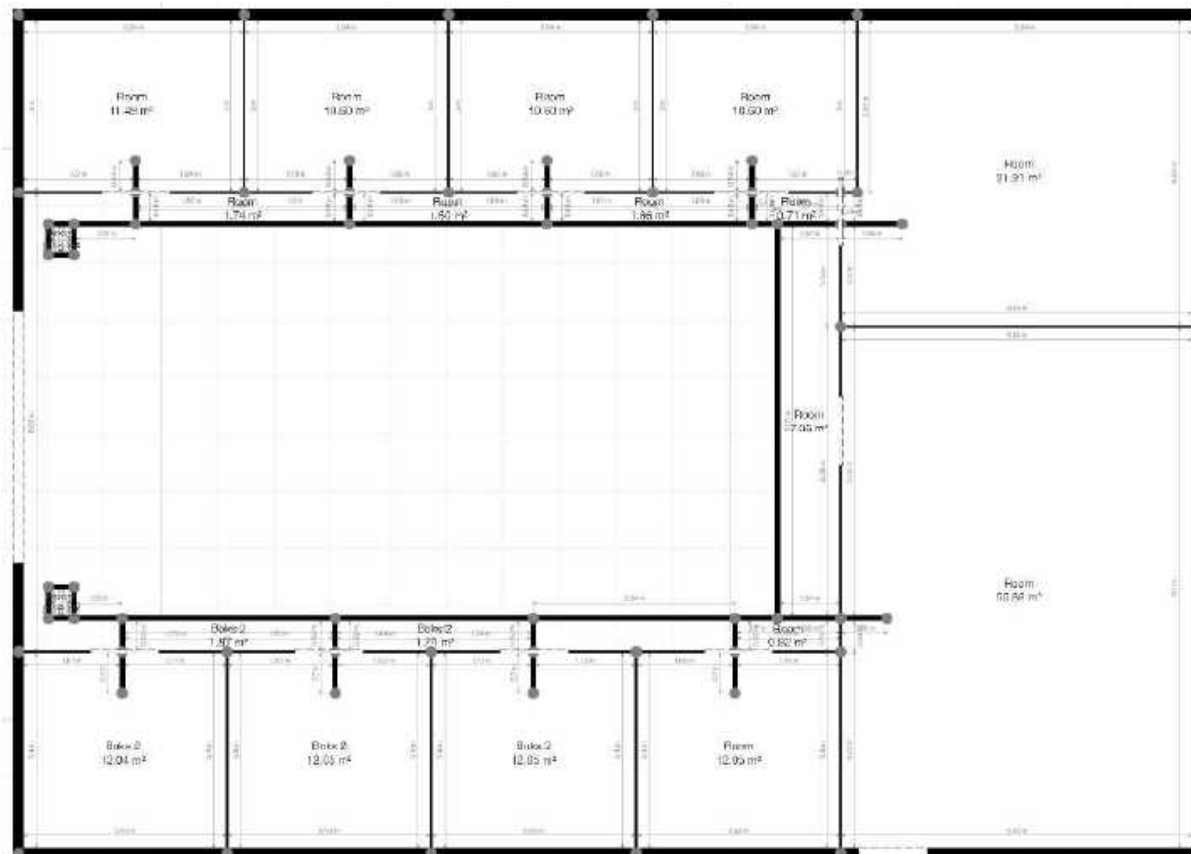
Figur 4: Nr. 1 (markeret med blåt) er eksisterende ajlebeholder, nr. 2 (markeret med mørkeorange) er den lille og store stald med afløb til ajlebeholderen og nr. 3 (markeret med lysorange) er ridestalden med afløb til opsamlingsbeholder i gulvet.

Figur 5: Afløbsplan for den lille stald.

Figur 6: Afløbsplan for den store stald.

Figur 7: Afløbsplan for ridestalden.

12.3. Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Ajle fra den lille og store stald bliver opbevaret i den eksisterende ajlebeholder. Ajle fra ridestalden bliver opbevaret i den eksisterende opbevaringsbeholder i gulvet. Der bestilles desuden container til tømning af fast husdyrgødning fra hesteboksene. Containerne bliver kørt til biogas ved Pøl, Nordals.

12.4. Udnyttelse af energi- og råvareforbruget

Af miljøansøgningens afsnit 12 fremgår ejendommens forbrug af energi.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at det angivne forbrug af energi svarer til en ejendom med det angivne husdyrhold.

12.5. Håndtering af affald

Typer af affald er beskrevet i miljøansøgningens afsnit 10.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan

genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Sønderborg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Sønderborg Kommune har indført en obligatorisk henteordning for virksomheders farlige affald (Sonfor-Kemi). Det er muligt, at benytte en privat indsamlingsordning for farligt affald, men virksomheder der vælger en privat løsning, skal søge om fritagelse fra den kommunale ordning på kommunens hjemmeside. Tilmelding til Sonfor-kemis ordning for husdyrbrug skal ske på www.sonfor.dk/serviceordning/

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Ovenstående findes i affaldsbekendtgørelsens §§ 63 og 64 (BEK nr. 1749 af 30. december 2024).

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.

- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter affaldsaktørbekendtgørelsens § 11.
- En frivillig tilbagetagningsordning, jf. affaldsbekendtgørelsen.

Du kan læse mere i § 27 i affaldsaktørbekendtgørelsen (BEK nr. 1743 af 30. december 2024).

Sønderborg Kommune vurderer, at husdyrbrug kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Pesticider
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Kommunens vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16b og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Sønderborg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Der stilles ikke yderligere vilkår.

13) Fastsættelse af vilkår

Kommunen skal på grundlag af vurderingen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet fastsætte vilkår for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden, at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt. Godkendelser og tilladelser skal i alle tilfælde indeholde de vilkår, som er nævnt i nr. 1-6.

13.1. Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter og dyretyper, staldsystemer og teknologi

Der stilles vilkår til produktionsarealerne for at sikre, at produktionen foretages som beskrevet.

13.2. Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler

Der stilles ikke vilkår.

13.3. Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler der ikke findes på teknologilisten

Der stilles ikke vilkår.

13.4. Anvendelse af lugtreducerende virkemidler der ikke findes på teknologilisten

Der stilles ikke vilkår.

13.5. Placering og udformning af ny bebyggelse (pkt. 5)

Der stilles ikke vilkår.

13.6. Beplantning om ny bebyggelse (pkt. 6)

Der stilles ikke vilkår.

13.7. Ressourceforbrug

Der stilles vilkår til energi- og vandforbruget.

14) Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget, er det Sønderborg Kommunes samlede vurdering, at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-. Ammoniak-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

15) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

15.1. Partshøring

Der er ikke foretaget parthøring, da lugtgenerne er beregnet til 0 meter i ansøgningen på husdyrgodkendelse.dk.

15.2. Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside www.sonderborgkommune.dk den 28. april 2025.

15.3. Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76 (BEK nr. 520 af 1. maj 2019).

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk/>.

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, med Mit-ID.

Klagen sendes gennem klageportalen til Sønderborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 12-05-2025.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune i klageportalen.

Sønderborg Kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøtilladelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Sønderborg Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

15.4. Civilt søgsmål

Du kan indbringe denne afgørelse for domstolene, jævnfør husdyrbruglovens § 90. Ønsker du at prøve afgørelsens gyldighed ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

16) Kommunens bilag

Bilag 1

Versionshistorik

Version

2 (Ansøger)

Ingen ændringer i versionen

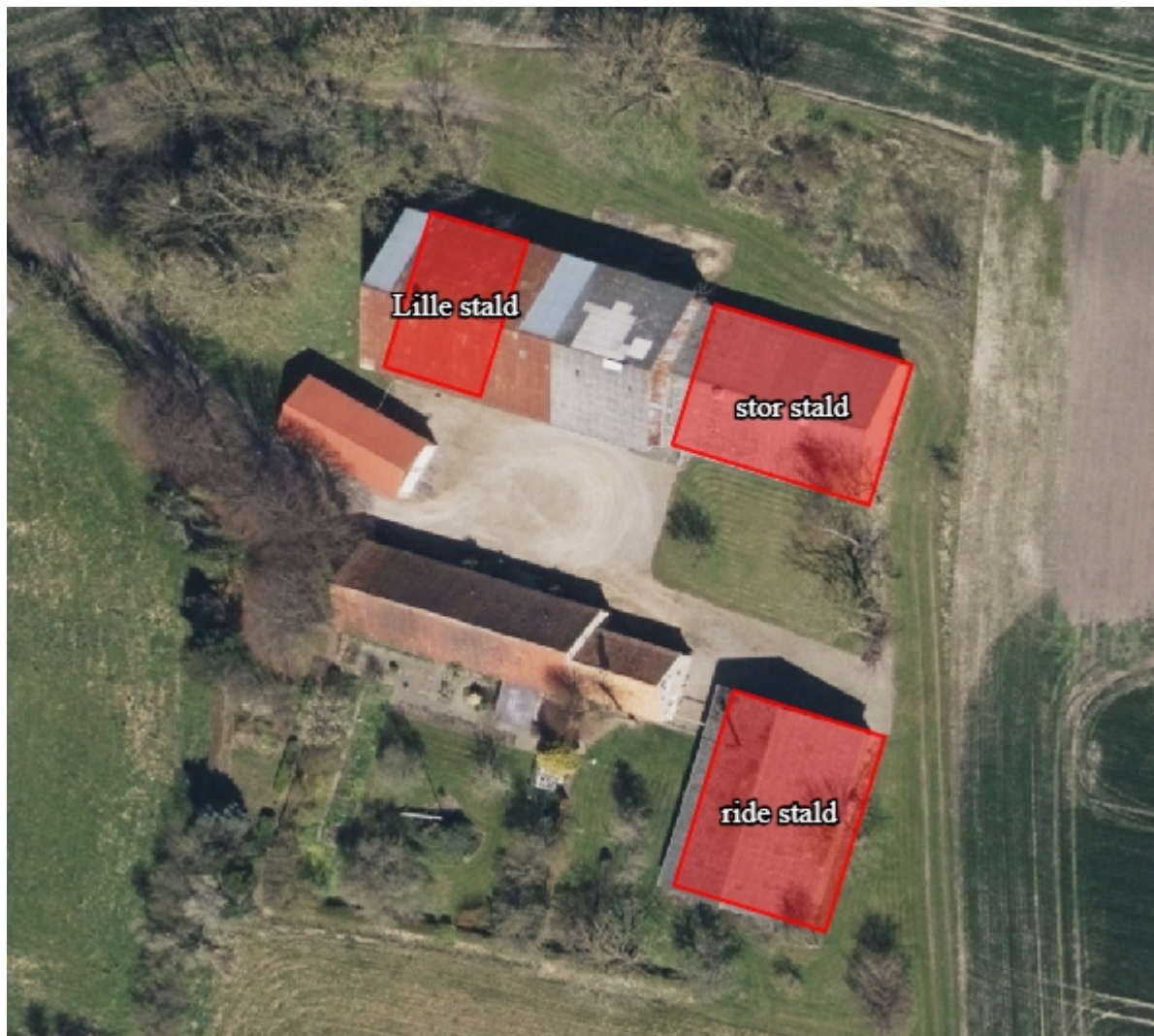
Version

3 (Ansøger)

Ingen ændringer i versionen

Situationsplan

DEL 3 - MILJØANSØGNING

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøtilladelse.

**ANSØGNING OM § 16B MILJØTILLADELSE VIBØGEVEJ 13 6470
SYDALS**

Stutteri Krusedal

Vibøgevej 13
6470 sydals

Mobil Maria: 30296841
Mobil Helge: 26118269
Mail stutteri.krusedal@gmail.com

1. Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)

De enkelte kilder til gener/forurening er beskrevet herunder.

2. Støj (B7, D1b)

Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

Det kan pga. beliggenheden ikke undgås, at nærmeste naboer lejlighedsvist kan høre støj fra husdyrbruget. Der forsøges at tage hensyn til naboer så meget som muligt, bl.a. med hensyn til tidspunkter for aktiviteter.

3. Rystelser og vibrationer (B7, D1b)

Pga. afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes eventuelle rystelser og vibrationer ikke at kunne genere naboerne.

4. Støv (B7, D1b)

Der vurderes således ikke at være støvkilder, der vil kunne genere naboerne.

5. Lys (B7, D1b)

Den eneste udendørs belysning, der er i forbindelse med husdyrbruget er en lampe ved indgangen til forrummet.

Den udendørs belysning kan kun i meget begrænset omfang ses af forbipasserende pga. afskærmning i form af bygninger og beplantning. Pga. lyskildernes placering og afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes lys ikke at kunne genere naboerne.

6. Skadedyr (B7)

Fluebekæmpelse sker ved rengøring og ved brug af godkendte strø- og udvandingmidler.

Opbevaring af korn og foder sker i siloer og der fejes op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Rottebekæmpelse sker vha. kommunal skadedyrs bekæmpelse. Årlig eftersyn

Med bekæmpelse af skadedyr vurderes der ikke at kunne opstå gener for naboer mv.

7. Transporter (B7)

Antallet af transporter forventes at være stort set uændrede.

Tunge transporter (en transport ind og ud betragtes som en samlet kørsel)	Nudrift og ansøgt drift antal/år
Foder (lastbil, kapacitet til ca. 24-36 ton)	ca. 0/0
Indlevering af dyr (lastbil, kapacitet til op til ca. 750 dyr, men indsætter 475 ad gangen)	ca. 0
Afhentning af slagtesvin (lastbil, kapacitet til ca. 210 dyr)	ca. 0
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 1
Udbringning af gylle (gyllevogn, kapacitet til 25 ton)	ca. 0
Dagrenovation (lastbil)	ca. 52
Maksimalt i alt	ca. 53

Tabel 8: Skønnede antal transporter

8. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)

9. Døde dyr (B8)

Døde dyr lægges ved indkørsel til ejendom, Døde dyr lægges på palle og overdækkes af presenning. Døde dyr tilmeldes til afhentning via computer. Daka afhenter efterfølgende hverdag. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel- og kødbenmelsproduktion.

10. Affald (B8)

Der er fokus på, at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevaring og bortskaffelse affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Sønderborgs Kommunes affaldsregulativ.

Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Der er intet olie- og kemikalieaffald i forbindelse med produktionen. Der er intet kemirum

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie-/kemikalieaffald:				
Spildolie	-	-	-	-
Blyakkumulatorer	-	-	-	-
Olie- og brændstoffiltre	-	-	-	-

Rester af bekæmpelsesmidler	-	-		-
Spraydåser	laden	*	Genbrugsplads	1stk.
Medicin	køleskab	Ingen rester – alt bruges		-
Kanyler i særlig beholder	Forrum til stald	*	Genbrugsplads	ca. 1 boks
Batterier – alle typer	-	-	-	-
Fast affald:				
Lysstofrør	laden	*	Genbrugsplads	ca. 0 stk.
Jern og metal	Lægges ved stalden	Skrothandler	Skrothandler	0-1 ton
Diverse brændbart	I forrum i stalden	*	genbrugsplads	ca. 100 kg

Tabel 9: Affaldshåndtering og mængder

*Alle affaldsfraktioner bortset fra metalskrot ved fx udskiftning af inventar tages med til genbrugsplads

Den benyttede genbrugsplads er Glansager Genbrugsplads Sønderborg.

11. Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Der er ingen olietank i forbindelse med staldene. Stalden opvarmes som udgangspunkt ikke.

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for.

Foderet består af korn samt en tilskudsblending. Foderet blandes i forderrum. Foderet udfodres som tørfoder.

12. Energiforbrug (B8)

Der anvendes primært el til belysning, og øvrige elektriske maskiner og øvrige driftsbygninger.

Type	Skønnet forbrug i nudrift og ansøgt drift
El	ca. 12000kWh

Tabel 10: Skønnet energiforbrug før og efter

Al belysning er med traditionelle lysstofrør og lamper.

Ved eventuelle udskiftninger af belysning eller ventilatorer, forventes installeret energibesparende typer.

13. Vandforbrug (B8)

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, og forbrug i boligen. Vand kommer fra offentligt Vandværk.

Type	Forbrug i nudrift og ansøgt drift
Drikkevand, vaskevand, mv.	ca. 500 m ³

Tabel 11: Skønnet vandforbrug ved fuld produktion

Der er drikkekopper samt drikkeventiler over foderkrybberne. Evt. vandspild vil indgå i foderet.

14. Spildevand og restvand (B8)

Der er ikke kendskab til håndteringen af tagvandet fra bygningerne. Der sker ingen ændringer af afledningen af tagvand. Der er derfor ikke udarbejdet et bilag med en ledningsplan.

15. Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening,

Der er så vidt vides ingen afløbsriste, der er forbundet med drænsystem på husdyrbruget.

Såfremt der skulle ske spild af olie eller kemikalier, står der opsamlingsmateriel i laden